

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

« 23 » 07 2019 ел

Яр Чаллы

№ 3082

Тукай районы бюджеты средстволарын төп бүлүчеләр, бюджет керемнәренә баш администраторлары, Тукай районы бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары тарафыннан эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2-1 маддәсе нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. Тукай районы бюджеты средстволарын төп бүлүчеләр, бюджет керемнәренә баш администраторлары, Тукай районы бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары тарафыннан эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру кагыйдәләрен расларга.
2. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет ~~Житәкчесе~~

Л.Г. Авзалов

Тукай районы бюджетты ресурстарын төп бүлүчеләр, бюджет керемнәренә баш администраторлары, Тукай районы бюджетты кытлыгын финанслау чыганақларының баш администраторлары тарафыннан эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру кагыйдәләре

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге кагыйдәләр Тукай районы бюджетты ресурстарын төп бүлүчеләр (алга таба – төп бүлүче), бюджет керемнәренә баш администраторлары, Тукай районы бюджетты кытлыгын финанслау чыганақларының төп администраторлары тарафыннан эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

II. Эчке финанс контролен гамәлгә ашыру

2.1. Эчке финанс контроле Тукай муниципаль районы бюджетын (алга таба – район бюджетты) төзү һәм үтәү, бюджет хисабын алып бару һәм бюджет хисабын төзү эчке процедураларын (алга таба – эчке бюджет процедуралары) оештыручы һәм башкаручы Тукай муниципаль районы бюджетты ресурстарының баш администраторлары (алга таба – баш администраторлар) житәкчеләре, башка вазыйфаи затлары тарафыннан өзлексез гамәлгә ашырыла. Эчке финанс контроле түбәндәгеләргә юнәлтелгән:

а) баш администраторның район бюджетын төзү һәм үтәүне, бюджет хисабын төзүне һәм бюджет исәбен алып баруны жайга салучы хокукый актларын үтәү, хисап сәясәтен алып бару тәртибен дә кертеп (алга таба – эчке стандартлар);

б) бюджет чараларын куллануның нәтижәләлеген арттыру буенча чаралар әзерләү һәм оештыру.

2.2. Эчке финанс контроле район бюджетты акчаларын алучы һәм баш администраторның бюджет вәкаләтләрен үтәүче структур бүлекчәләрендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Баш администратор бүлекчәләренә вазыйфаи затлары эчке финанс контролен аларның вазыйфаи регламентлары нигезендә түбәндәге эчке бюджет процедураларына карата гамәлгә ашыралар:

а) район бюджетты проектын төзү һәм карау өчен кирәк булган башкарма комитетның финанс идарәсенә документлар, шул исәптән чыгым йөкләмәләре реестрлары һәм бюджет ассигнованиеләренә нигезләләрән төзү һәм тапшыру;

б) баш администраторга район бюджетты проектын төзү һәм карау өчен кирәкле документларны төзү һәм тапшыру;

в) финанс идарәсенә район бюджетты керемнәре, район бюджетты чыгымнары һәм район бюджетты кытлыгын финанслау чыганақлары буенча касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәк булган документлар төзү һәм тапшыру;

г) төп бүлүченә бюджет язмасын төзү, раслау һәм алып бару;

д) район бюджетының жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм алып бару, шулай ук бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләренә лимитларын төп бүлүчеләргә житкерү (бүлү) өчен кирәкле документлар төзү һәм финанс идарәсенә жиберү;

е) бюджет сметаларын һәм бюджет сметалары жыелмасын төзү, раслау һәм алып бару;

ж) ведомство буйсынуындагы муниципаль учреждениеләргә карата муниципаль биремнәрне формалаштыру һәм раслау;

з) бюджет сметасының үтәлеше;

и) бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм үтәү;

к) район бюджетына түләүләренә, пеняларның һәм штрафларның дәрәс исәпләнүен, тулысынча һәм вакытында башкарылуын (бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары керүне) исәпләү, исәпкә алу һәм контрольдә тотуны тормышка ашыру (салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясендә таможня жайга салуы турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш);

л) артык түләнгән (алынган) түләүләренә район бюджетына кире кайтару турында карар кабул итү, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны үз вакытында түләмәгән өчен процентларны кире кайтару турында карар кабул итү (салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясендә таможня жайга салуы турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш);

м) район бюджетына түләүләр саны (тәгаенләү) турында карарлар кабул итү (салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясендә таможня жайга салуы турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш);

н) бюджет исәбен алып бару, шул исәптән беренчел исәп документларын исәпкә алу (жыелма исәп документларын төзү) процедурасы, беренчел исәп документларында һәм бюджет исәбе регисрында күрсәтелгән мәгълүматны чагылдыру, мөлкәтне һәм йөкләмәләренә бәяләүне уздыру, шулай ук инвентаризацияләү;

о) бюджет хисабын һәм жыелма бюджет хисабын төзү һәм тапшыру;

п) суд актларын, шулай ук казна учреждениеләренә акчалата йөкләмәләре буенча район бюджеты средстволарына суд актларын үтәү.

2.4. Эчке финанс контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге контроль эшләр башкарыла:

а) Россия Федерациясе норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Тукай муниципаль районы муниципаль берәмлегенә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен һәм эчке стандартлар таләпләренә туры килү-килмәүгә карата документларны рәсмиләштерүне тикшерү;

б) операцияләренә (эчке бюджет процедураларын үтәү өчен кирәкле документларны формалаштыру буенча гамәлләр) авторизацияләү;

в) мәгълүматлар чагыштыру;

г) эчке бюджет процедураларын үтәү нәтижәләре турында мәгълүмат җыю һәм анализлау.

2.5. Эчке финанс контролен үткәрү формалары булып әлеге кагыйдәләрнең 2.4 пунктында күрсәтелгән контроль гамәлләр (алга таба – контроль гамәлләр) тора, алар буйсыну дәрәжәсе (ведомство буйсынуында) буенча үз-үзләрен тикшерү һәм (яки) контроль барышында кулланыла (алга таба – контроль алымнар).

2.6. Контроль гамәлләр визуаль, автомат һәм катнаш төрләргә бүленә. Визуаль контроль гамәлләр автоматлаштыруның гамәли программасын кулланмыйча башкарыла. Автоматик контроль гамәлләр – автоматлаштыруның гамәли программа чараларын кулланып, вазыйфай затлар катнашыннан башка, катнаш контроль гамәлләр вазыйфай затлар катнашында автоматлаштыруның гамәли программа чараларын кулланып башкарыла.

2.7. Контроль гамәлләр үткәрү ысулларына керә:

а) һәр үткәрелгән операциягә карата контроль гамәлләр башкарыла торган тоташ ысул (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәкле документны формалаштыру буенча гамәлләр);

б) аерым үткәрелгән операциягә карата контроль гамәлләр (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәкле документны формалаштыру буенча гамәлләр) башкарыла торган сайлау ысулы.

2.8. Эчке финанс контроле башлангыч һәм соңгыга бүленә.

Башлангыч контроль район бюджеты үтәләше барышында бюджет бозуларын кисәтү һәм булдырмау максатыннан үткәрелә.

Соңгы килүче контроль район бюджеты үтәләше нәтижәләре буенча, аның үтәләшенең законлылыгын, исәп-хисапның дөрөсләгән билгеләү максатында тормышка ашырыла.

2.9. Контроль гамәлләрне планлаштырганда, район бюджеты акчаларын бүлеп биргәндә һәм кулланганда караклык, коррупция күренешләренең мөмкин булган хәвеф-хәтәрләренә бәя бирелергә тиеш.

2.10. Контроль гамәлләр башкару документлаштырылырга тиеш. Контроль гамәлләрне үтәү буенча беренчел (эш) документларда контроль гамәлләр башкарылган эчке бюджет процедуралары, контроль гамәлләр уздыру ысуллары, аларның башкаручылары турында белешмәләр булырга тиеш.

2.11. Эчке финанс контролен тормышка ашыру кысаларында баш администратор бюджет хәвеф-хәтәрләрен (район бюджетын формалаштырганда һәм үтәгәндә мөмкин булган житешсезлекләренә) чагылдыру өчен куркынычлар белән идарә итү журналы алып бара, хәвеф-хәтәр белән идарә итү буенча чаралар үткәрә ала. Әлеге журналны алып бару хәвеф-хәтәр белән идарә итү буенча гамәлгә ашырыла торган чараларның нәтижәләгән системалы тикшерүне, кирәк булганда аңа үзгәрешләр кертүне күз алдында тоту.

2.12. Эчке финанс контролен оештыру өчен вазыйфаларны бүлү нигезендә баш администраторның структур бүлекчәләренә кураторлык итүче баш администратор житекчәсе яисә житекче урынбасары җаваплы.

2.13. Баш бүлүче, керемнәрнең баш администраторы, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы, эчке финанс тикшерүен гамәлгә

ашыруны анализлау максатында, финанс идарәсенә соратып алына торган мәғлүматны һәм документларны тапшырырга тиеш.

2.14. Баш администратор бүлекчәләрендә эчке финанс контроле баш администратор тарафыннан билгеләнгән вакытлылык, методлар һәм контроль алымнарның үтәлеше белән гамәлгә ашырыла.

2.15. Үзконтроль баш администраторның һәр бүлекчәсенә вазыйфай заты тарафыннан бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен, эчке стандартларны һәм вазыйфай регламентларны жайга салучы Россия Федерациясенә норматив хокукый актларына туры килү-килмәүгә тикшерү үткөрү, шулай ук операция кылуга тискәре йогынты ясаучы сәбәпләрне һәм хәлләрне (факторларны) бәяләү юлы белән тоташ ысул белән башкарыла.

баш администраторның һәр бүлегенә вазыйфай заты тарафыннан, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен, эчке стандартларны һәм вазыйфай регламентларны жайга салучы, һәр башкарылучы операцияне тикшерү юлы белән, шулай ук операцияне башкаруга тискәре йогынты ясаучы сәбәпләрне һәм шартларны (факторларны) бәяләү юлы белән баш администраторның һәр бүлегенә вазыйфай заты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.16. Буйсыну дәрәжәсе буенча контроль баш администраторның житәкчесе (житәкчесе урынбасары) һәм (яки) бүлек житәкчесе тарафыннан, операцияләренә (эчке бюджет процедураларын үтәү өчен кирәкле документларны формалаштыру буенча гамәлләрне) авторизацияләү юлы белән, тоташ ысул белән гамәлгә ашырыла.

2.17. Ведомствога буйсыну дәрәжәсе буенча контроль тоташ яисә сайлап алу ысулы белән, район бюджеты акчаларын алучылар һәм алардан файдаланучылар, бюджет керемнәре администраторлары һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары тарафыннан башкарылган процедураларга һәм операцияләргә карата, тапшырылган документларның бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы Россия Федерациясә норматив хокукый актлары таләпләренә һәм эчке стандартларга туры килү-килмәвен билгеләүгә юнәлдерелгән тикшерүләр уздыру юлы белән, документлар төзүнең һәм тапшыруның үз вакытында булуы турында мәғлүмат жыю һәм анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.18. Эчке бюджет процедураларын үтәгәндә ачыкланган житешсезлекләр һәм (яки) хокук бозулар буенча баш администратор тарафыннан аларның сәбәпләрен һәм (яки) житешсезлекләренәң килеп чыгу куркынычы шартларын анализлау үткәрелә, аларны бетерү буенча чаралар эшләнә һәм гамәлгә ашырыла.

2.19. Эчке финанс тикшерүе нәтижәләре турында мәғлүмат эчке бюджет процедураларын үтәү нәтижәләре өчен җаваплы бүлекчә тарафыннан баш администраторның житәкчесенә (житәкче урынбасарына) жиберелә.

2.20. Эчке финанс тикшерүе нәтижәләрен карау йомгалары буенча карарлар кабул иткәндә дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнарының актларында, бәяләмәләрендә, тапшыруларында һәм күрсәтмәләрендә күрсәтелгән мәғлүмат исәпкә алына.

2.21. Эчке финанс тикшерүе нәтижәләре турында хисап төзү тәртибен район бюджеты акчаларын төп бүлүче, бюджет керемнәренәң баш администраторы һәм дефицитны финанслау чыганаclarының баш администраторы билгели.

III. Эчке финанс аудитын гамэлгэ ашыру

3.1. Эчке финанс аудиты эчке финанс аудитын гамэлгэ ашыру вэкалэтлэре бирелгэн структур бүлекчэлэр һәм (яисә) вэкалэтле вазыйфаи затлар, баш администратор хезмэткэрлэре (алга таба – эчке финанс аудиты субъекты) тарафыннан функциональ бэйсезлек нигезендә гамэлгэ ашырыла.

Эчке финанс аудиты субъекты турыдан-туры һәм бары тик баш администратор житәкчесенә генә буйсына.

Эчке финанс аудиты субъекты эшчәнлеге законлылык, объективлык, нәтижәлелек, бэйсезлек һәм һөнәри компетентлык, шулай ук системалык, жаваплылык һәм стандартлаштыру принципларына нигезләнә.

3.2. Эчке финанс аудиты максаты булып тора:

а) эчке финанс тикшерүенең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү;

б) бюджет хисабы дәрәслеген һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбе методологиясе һәм стандартларына туры килүне раслау;

в) жирле бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеген һәм экономиялелеген арттыру турында тәкъдимнәр эзерләү.

3.3. Эчке финанс аудиты предметы булып баш администраторның структур бүлекчэләре, район бюджеты акчаларын файдаланучылар һәм алар белән идарә итүчеләр, бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары (алга таба – аудит объектлары) тарафыннан кылынган финанс һәм хужалык операцияләре жыелмасы тора, шулай ук эчке финанс контролен оештыру һәм гамэлгэ ашыру.

3.4. Эчке финанс аудиты объектлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

3.5. Эчке финанс аудиты планлы һәм планнан тыш тикшерүләр (ревизияләр) үткөрү юлы белән гамэлгэ ашырыла.

Тикшерү дигәндә аерым финанс һәм хужалык операцияләренең законлылыгын, бюджет (бухгалтерия) хисабының һәм контроль объектының билгеле бер чор өчен эшчәнлегенә карата бюджет (бухгалтерия) хисабының дәрәслеген документаль һәм фактта өйрәнү буенча контроль гамәлләр кылу күздә тотыла.

Ревизия дигәндә тикшерү объектының эшчәнлеген комплекслы тикшерү күздә тотыла, ул кылынган финанс һәм хужалык операцияләренең бөтен жыелмасының законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, аларның бюджет (бухгалтерлык) хисабында чагылуының дәрәслеге буенча тикшерү үткәрүдә чагыла.

3.6. Планлы тикшерүләр (ревизияләр) бюджет акчаларының баш администраторы житәкчесе тарафыннан расланган эчке финанс аудитының еллык планы (алга таба – план) нигезендә гамэлгэ ашырыла.

Планнан тыш тикшерүләр (ревизияләр) район бюджеты акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә үткәрелә.

3.7. Район бюджеты акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә эчке финанс аудиты субъекты бюджет акчаларын кулланганда коррупциягә каршы тору чараларын гамэлгэ ашыруда катнаша.

3.8. Эчке финанс аудиты субъекты район бюджеты акчаларының баш администраторы тарафыннан билгелэнгән тәртиптә контроль объекты эшчәнлегенә билгеле бер өлкәсе торышын анализлаудан һәм бәяләүдән торучы тикшерүләр үткәргә хокуклы. Тикшерү нәтижеләре бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

3.9. Тикшерүләр түбәндәгеләргә бүленә:

а) эчке финанс аудиты субъектының урнашу урыны буенча аның запросы буенча тәкъдим ителгән мәгълүмат һәм материаллар нигезендә үткәрелә торган камераль тикшерүләр;

б) аудит объектларының урнашу урыны буенча үткәрелә торган күчмә тикшерүләр (ревизияләр);

в) эчке финанс аудиты субъекты урнашкан урын буенча да, аудит объектларының урнашу урыны буенча да үткәрелә торган катнаш тикшерүләр.

3.10. Тикшерүләр (ревизияләр) уздырганда эчке финанс аудиты субъектының вазыйфаи затлары хокуклы:

- дәлилленгән соратып алу нигезендә тикшерүләр (ревизияләр) үткәрү өчен кирәкле документлар, материаллар һәм мәгълүмат, шул исәптән оештыру һәм эчке финанс контролен үткәрү нәтижеләре турында мәгълүмат соратып алырга;

- аудит объектлары биләгән, аларга карата тикшерү (ревизия) гамәлгә ашырыла торган биналарга һәм территорияләргә бару;

- бәйсез экспертларны жәлеп итү.

Өлеге запросны жибәрү һәм үтәү срогы район бюджеты акчаларын төп бүлүче, район бюджеты керемнәренә баш администраторы һәм район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан билгеләнә.

3.11. Эчке финанс аудиты субъекты бурычлы:

а) билгелэнгән эшчәнлек өлкәсендә норматив хокукый актларның таләпләрен үтәргә;

б) тикшерүләрне (ревизияләрне) тикшерү программасы (ревизия) нигезендә үткәргә;

в) аудит объекты житәкчесен яисә вәкаләтле вазыйфаи затын тикшерү (ревизия) программасы белән, шулай ук тикшерү (ревизия) нәтижеләре белән таныштырырга.

3.12. Эчке финанс аудитын оештыру өчен район бюджеты акчаларының баш администраторы житәкчесе жаваплы.

3.13. Район бюджеты акчаларын төп бүлүче, район бюджеты керемнәре баш администраторы һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы финанс идарәсенә, эчке финанс аудитын тормышка ашыруга анализ ясау максатыннан, соратып алына торган мәгълүмат һәм документлар тапшырырга тиеш.

3.14. Тикшерү (ревизия) планын төзү, раслау һәм алып бару район бюджеты акчаларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

План чираттагы финанс елында үткәрү күздә тотылган тикшерүләр (ревизияләр) исемлегеннән тора.

Планда һәр тикшерү (ревизия) буенча аудит объектлары, тикшерү (ревизия) үткәрү вакыты һәм жаваплы башкаручылар күрсәтелә.

План чираттагы финанс елы башына кадәр төзелә һәм раслана.

3.15. Тикшерүләрне (ревизияләрне) планлаштырганда исәпкә алына:

а) бу операцияләрне хокуксыз башкарган очракта, район средстволары баш администраторының еллык һәм (яки) квартал бюджет хисапларына сизелерлек йогынты ясарга мөмкин булган операцияләрнең (эчке бюджет процедурасын башкару өчен кирәкле документны формалаштыру буенча гамәлләр), аудит объектларының бер типлы операцияләре төркемнәренә эһәмияте;

б) эчке финанс тикшерүенең нәтижәләлеген (ышанычлылыгын) билгеләү өчен, тикшерелә торган операцияләрне (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәкле документны формалаштыру буенча гамәлләр) сайлап алу күләменә тәэсир итә торган факторлар, аларга шул исәптән визуаль тикшерү гамәлләрен башкару ешлыгы, эчке финанс тикшерүе процедураларының асылы һәм эчке финанс тикшерүе процедураларының автоматлаштыру дәрәжәсе керә;

в) эчке финанс тикшерүе процедураларын уздырганнан соң мөһим бюджет хәвеф-хәтәрләре булу;

г) эчке финанс аудиты бүлекчәсенә ресурслар (хезмәт, матди һәм финанс ресурслары) белән тәэмин ителешә дәрәжәсе;

д) тикшерүләренә (ревизияләренә) билгеләнгән срокларда үткәру мөмкинлеге;

е) планнан тыш тикшерүләр (ревизияләр) башкару өчен вакыт резервы булу.

3.16. Тикшерү (ревизия) район бюджеты акчаларының баш администраторы житәкчәсе карары белән билгеләнә.

3.17. Тикшерү (ревизия) эчке финанс аудиты субъекты житәкчәсе тарафыннан расланган тикшерү (ревизия) программасы нигезендә үткәрелә.

3.18. Тикшерү (ревизия) программасын төзегәндә тикшерү (ревизия) үткәрүчә хезмәткәрләрдән торган төркем төзелә һәм төркем әгъзалары арасында вазыйфалар бүленә. Тикшерү (ревизия) программасы үз эченә алырга тиеш:

а) тикшерү (ревизия) темасы;

б) тикшерү (ревизия) объектларының исеме;

в) тикшерү (ревизия) барышында өйрәнеләргә тиешле мәсьәләләр исемлеге, шулай ук аны үткәру сроклары.

3.19. Тикшерү (ревизия) уздыру өчен хезмәткәрләр составы аудит субъекты һәм объекты мәнфәгәтләренә ихтимал конфликтын исәпкә алып төзеләргә тиеш.

3.20. Тикшерүләр (ревизияләр) барышында түбәндәгеләргә тикшерү үткәрелә:

а) эчке финанс контролен гамәлгә ашыру;

б) эчке бюджет процедураларын үтәү һәм район бюджеты акчаларын куллануның нәтижәләлегә;

в) аудит объекты тарафыннан кабул ителгән хисап сәясәтен алып бару, шул исәптән аның бюджет исәбе өлкәсендәге үзгәрешләргә туры килү-килмәве предметына да;

г) эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашырганда, аудит объекты тарафыннан автоматлаштырылган мәгълүмат системаларын куллану;

д) бюджет исәбен алып бару өчен җаваплы затның һөнәри фикереннән чыгып карар кабул ителә торган мәсьәләләр, шул исәптән алар буенча карар кабул ителә торган мәсьәләләр;

е) кулланучыларның мәгълүматлар базаларына керү хокукларын бирү, бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган автоматлаштырылган мәгълүмат системаларына мәгълүмат керту һәм чыгару хокукларын бирү;

ж) финанс һәм беренчел исәп документларын формалаштыру, шулай ук бюджет исәбенә алу регистрларындагы язмаларга керү хокукларын биерү;

з) бюджет хисабы.

3.21. Тикшерү (ревизия) түбәндәге юллар белән үткәрелә:

а) эчке бюджет процедурасының һәм (яки) матди активларның операцияләрен гамәлгә ашыруга бәйле язмаларны һәм документларны өйрәнүдән гыйбарәт булган инспекция тикшерүләре;

б) эчке бюджет процедурасы операцияләрен башкару барышында аудит объекты вазыйфай затларының һәм хезмәткәрләренең гамәлләрен системалы рәвештә өйрәнүдән гыйбарәт булган күзәтү;

в) аудит объекты чикләрендә яисә аннан читтә хәбәрдар булган затларга тикшерү уздыру өчен кирәкле белешмәләргә алу максатында мөрәжәгать итү;

г) бюджет исәбенә алу регистрларында булган мәгълүмат соратуына җаваплар;

д) аудит объекты тарафыннан башкарылган арифметик исәп-хисапларның төгәллеген тикшерү яисә эчке финанс аудиты бүлекчәсе хезмәткәре тарафыннан мөстәкыйль исәп-хисап ясауны үз эченә алган исәпләүләр;

е) эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашыру турындагы белешмәләргә нигезләнгән мөнәсәбәтләргә һәм закончалыкларга анализ, шулай ук аннан тайпылуларны һәм (яисә) бюджет исәбендә дәрәс чагылдырылмаган операцияләргә һәм аларның сәбәпләрен һәм җитешсезлекләрен ачыклау максатында, әлегә мөнәсәбәтләр һәм закончалыклар белән алынган мәгълүмат белән бәйләнеше өйрәнүдән гыйбарәт булган аналитик процедуралар.

3.22. Тикшерү (ревизия) уздырганда тиешле ышанычлы дәлилләр булырга тиеш. Дәлилләргә эш документларына нигезләнгән һәм эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашырганда аудит объектларының ачыкланган бозулары һәм җитешсезлекләргә булуын раслый торган, шулай ук тикшерү (ревизия) нәтижеләре буенча йомгак һәм тәкъдимнәр өчен нигез булып торган җитәрлек фактик мәгълүматлар һәм дәрәс мәгълүмат керә.

3.23. Тикшерү (ревизия) үткәрү документлаштырылырга тиеш. Эш документациясе, ягъни тикшерү (ревизия) үткәрү белән бәйле эзерләнә һәм алына торган документлар һәм башка материаллар түбәндәгеләргә үз эченә ала:

а) тикшерү (ревизия) эзерләүне чагылдыручы документлар, аның программасын да кертеп;

б) тикшерү (ревизия) характеры, сроклары, күләме һәм аны үтәү нәтижеләре турында белешмәләр;

в) тикшерү темасы белән бәйле операцияләргә карата эчке финанс тикшерүенең (ревизия) үтәлеше турында мәгълүматлар;

г) тикшерү (ревизия) барышында өйрәнеләргә тиешле шартнамәләр, килешүләр, беркетмәләр, беренчел исәп документлары, бюджет исәбе һәм бюджет хисабы документлары исемлеге;

д) тикшерү (ревизия) объектларының вазыйфай затларыннан һәм башка хезмәткәрләреннән алынган язма гаризалар һәм аңлатмалар;

е) тикшерү (ревизия) барышында дәүләт (муниципаль) финанс тикшерүе органнарына, экспертларга һәм (яки) өченче затларга җибәрелгән мөрәжәгатьләргә һәм алардан алынган белешмәләргә күчәртмәләре;

ж) тикшерү (ревизия) объектынның ачыкланган бозуларны раслаучы финанс-хужалык документлары күчермэләре;

з) тикшерү (ревизия) акты.

3.24. Тикшерүләр (ревизияләр) үткөрүнең иң чик сроклары, аларны туктатып тору һәм озайту өчен нигезләр район бюджеты средстволарының баш администраторы тарафыннан билгеләнә.

3.25. Тикшерү (ревизия) нәтижәләре тикшерү акты белән рәсмиләштерелә, ул төркем житәкчесе тарафыннан имзалана һәм акт алуга вәкаләтле тикшерү (ревизия) объекты вәкиленә тапшырыла. Тикшерү (ревизия) объекты тикшерү (ревизия) акты буенча язмача кире кагу тапшырырга хокуклы.

3.26. Тикшерү (ревизия) акты формасы, аны тикшерү (ревизия) объектына жиберү тәртибе һәм аны карау сроклары район бюджеты средстволарының баш администраторы тарафыннан билгеләнә.

3.27. Тикшерү (ревизия) акты нигезендә түбәндәге мәгълүматны үз эченә алган тикшерү (ревизия) нәтижәләре турында хисап төзелә:

а) тикшерү (ревизия) барышында ачыкланган житешсезлекләр һәм хокук бозулар (саны һәм акчалата чагылышта), мондый бозуларның шартлары һәм сәбәпләре, шулай ук бюджет куркынычлары турында мәгълүмат;

б) бюджет хисаплылыгын тикшерү (ревизия) объектлары тарафыннан тапшырылган эчке финанс тикшерүенең ышанычлылыгы дәрәжәсе;

в) бюджет исәбен алып бару Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбе методологиясе объектлары һәм бюджет исәбе стандартларына туры килү турында нәтижәләр;

г) ачыкланган бозуларны һәм житешсезлекләргә бетерү, бюджет хәвеф-хәтәрләрен киметү, шулай ук район бюджеты акчаларын куллануның нәтижәлелеген һәм экономиялелеген арттыру буенча чаралар күрү буенча нәтижәләр, тәкъдимнәр, рекомендацияләр.

3.28. Тикшерү (ревизия) нәтижәләре турында хисап район бюджеты акчаларының баш администраторы житәкчесенә жиберелә. Аны карау нәтижәләре буенча район бюджеты акчаларының баш администраторы житәкчесе бер яки берничә карар кабул итәргә хокуклы, шул исәптән:

а) тикшерү (ревизия) йомгаклары буенча нәтижәләр, тәкъдимнәр һәм рекомендацияләргә тормышка ашыру зарурлыгы турында;

б) тикшерү (ревизия) нәтижәләре буенча нәтижәләр, тәкъдимнәр һәм рекомендацияләргәң житәрлек дәрәжәдә нигезләнмәве турында;

в) гаепле вазыйфаи затларга карата матди һәм (яки) дисциплинар жаваплылык куллану, шулай ук хезмәт тикшерүләре үткөрү турында;

г) бюджет законнарын бозу билгеләре булган очракта (аларга карата аларны бетерү мөмкинлеге юк), материалларны финанс идарәсенә һәм (яки) хокук саклау органнарына жиберү турында.

3.29. Район бюджеты акчаларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эчке финанс аудиты субъекты эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру нәтижәләре турында хисап төзүне тәмин итә.